

Kommunfullmäktige

Interpellation av Urban Wästljung (L) om arbetet med fossilfria arbetsmaskiner

För ett år sedan väckte jag en motion med förslag om att Uppsala skulle samverka med andra aktörer för att göra en innovationsupphandling av motorer för arbetsmaskiner med förnybart drivmedel. Motionen besvarades i mars innevarande år och en bärande tanke i föredragningen var att projektet ”Fossilfria och effektiva transporter i Östra Mellansverige”, där Uppsala är en part, är en lämplig plattform för att driva den sortens arbete.

Sedan projektet drogs igång har man dock inte hört mycket om vad som pågår. Förhoppningsvis är ett antal dynamiska processer igång med Uppsala som drivande kraft i arbetet att främja fossilfria transporter.

Därför frågar jag kommunstyrelsens ordförande:

- Har Uppsala kommun tagit några initiativ för att förbättra förutsättningarna för förnybar energi till traktorer och andra arbetsmaskiner?

Urban Wästljung (L)

Svar på Urban Wästljung (L) om fossilfria arbetsmaskiner

Jag vill tacka för en angelägen fråga och det korta svaret på frågan är ja, men mycket mer behöver göras.

I februari 2014 antog kommunfullmäktige ett mål om en fossilbränslefri kommunal fordonspark. Arbetsmaskiner och upphandlade transporter ska vara fossilfria senast 2023. Precis som Urban Wästljung skrev redan i den motion som omnämns är området arbetsfordon ett område där det kräver nya arbetssätt för att nå klimatmålen om fossilfri fordonsflotta. Därför har kommunen under året tagit flera viktiga initiativ.

Uppsala Vatten AB har ställt om hela fordonsflottan på Hovgården till fossilfria drivmedel. Uppsala Vattens förstahandsval är biogas, som fossilfritt drivmedel, men för Hovgårdens stora arbetsmaskiner är vårt enda fossilfria alternativ, för närvarande, HVO diesel.

HVO diesel är en syntetisk diesel som framställs av förnybara råvaror. Basen i drivmedlet består av avfall från slakterier och restprodukter och är därför helt organiskt. HVO diesel reducerar koldioxidutsläppet med cirka 90 procent jämfört med vanlig diesel. HVO och vanlig diesel kan blandas så det krävs varken nya pumpar, tankbilar eller cisterner.

Uppsala Vattens avfallsanläggning Hovgården tar emot ungefär 250 000 ton material per år, och för att hantera den mängden material krävs en maskinpark med riktigt stora last- och grävmaskiner. Från och med februari 2017 drivs Hovgårdens last- och grävmaskiner på HVO diesel. Hovgården förbrukar ungefär 270 000 liter diesel per år, och att gå över till ett fossilfritt drivmedel sänker utsläppen från Hovgårdens avfallsanläggning.

Kommunen har en relativt nybildad styrgrupp på tjänstemannanivå för fordonsfrågor där arbetet med att konkretisera planerna för att nå fossilfria fordon och arbetsfordon. Enheten för kommungemensam service leder detta arbete. I och med att marknaden för arbetsfordon är omogen vad gäller fossilfria fordon finns det, precis som frågeställaren tidigare framfört, stort behov att hitta nya arbetsformer som bland annat kan innefatta innovationsupphandling och samverkan med andra aktörer och kommuner.

Stadsbyggnadsförvaltningen som är den aktör som har flest arbetsfordon arbetar aktivt med frågan sedan omorganisationen i början på året. GSN arbetar med frågan aktivt och har den i sin verksamhetsplan. Tillsammans med KLK (Upphandlingsenheten och Ekologisk hållbarhet) har GSN snabbt tagit tag i frågorna och såväl drivmedel som fordon är fokus i detta planeringsarbete.

De har ännu inte genomfört någon upphandling där det varit aktuellt med innovationsupphandling. De löpande upphandlingar som skett sedan motionen har varit inom

smala nischer med specialfordon eller lättare fordon. Men det finns ambitioner att göra innovationsupphandlingar framöver.

Kommunen är med i projektet ”Fossilfria och effektiva transporter i Östra Mellansverige” där samverkan ska ske med andra parter. Projektet har hittills inte fått den konkreta inriktning som utlovats och vi försöker få till mer konkret arbete som t ex den här typen av upphandlingar.

Även om marknaden av fordon ligger efter så är det flera mycket intressanta initiativ som kommunen följer med intresse. Scania och Lantmännens projekt om motorer som använder etanol som bränsle för tunga fordon är ett sådant. JTI gjorde förra året en kartläggning av möjligheter till konvertering och/eller produktion av fossilfria bränslen för arbetsmaskiner. Det är möjligt att använda ED95 (och självklart andra bränslen).

Under 2018 ökar Uppsala kommun takten i omställningen till en fossilfri fordonsflotta med en utökad budgetsatsning.

Maria Gardfjell
Kommunalråd (MP) med ansvar för klimat och miljö